

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Освітня програма	18702 Юдаїка
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	032 Історія та археологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

11.04.2025 р.

Справа № 0414/АС-25

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Сминтина Олена Валентинівна – головуєчий,

Афанасьєва Людмила Василівна,

Філоненко Наталія Георгіївна,

Філатова Оксана Степанівна,

Федик Тамара Олександрівна,

Соколовський Олег Леонідович,

Серебрянська Ірина Миколаївна,

Романенко Олена Віталіївна,

Лиман Ігор Ігорович,

Кравченко Олександр Васильович,

Корновенко Сергій Валерійович,

Виткалов Сергій Володимирович,

Бондаренко Олександр Сергійович,

Луцак Світлана Миколаївна,

за участі запрошених осіб:

Ожоган Василь Михайлович – представник ЗВО,

Диса Катерина Леонідівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	18702
Назва ОП	Юдаїка
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 14, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

На підставі аналізу змісту ВСО, ОНП, звіту ЕГ, відповідей ЗВО на зауваження ЕГ, ГЕР дійшла обґрунтованого висновку про те, що освітні компоненти ОНП переважно дають здобувачам можливість досягти програмних результатів навчання, які визначені Стандартом вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти. ГЕР погоджується з висновком ЕГ. Водночас ГЕР констатує відсутність в отриманих матеріалах інформації стосовно підтвердження набуття СК 06, СК 09, ПРН 04. Також ГЕР звертає увагу, що в описі програми, у п. 3 «Характеристика освітньої програми», підпункті «Освітній фокус освітньої програми», у ключових словах відсутній термін «археологія». ОНП задекларована зі спеціальності 032 Історія та археологія.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

ГЕР на підставі аналізу змісту ВСО, ОНП, звіту ЕГ, відповідей ЗВО, погоджується з висновком ЕГ.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

На підставі аналізу звіту ЕГ, ВСО, ОНП, ГЕР констатує відповідність мети ОНП «Стратегії розвитку Києво-Могилянської академії на 2015-2025 рр.», місії «Національного університету «Києво-Могилянська академія» (НаУКМА) та «Стратегії розвитку Факультету гуманітарних наук Національного університету «Києво-Могилянська Академія» на 2018-2025 роки».

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Аналіз звіту ЕГ, ВСО, змісту ОНП є достатньою підставою для висновку про те, що мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін. Водночас ГЕР звертає увагу ЗВО на те, що відсутні дані, які б чітко свідчили про участь саме здобувачів ОНП «Юдаїка» в опитуванні. У наданій ЗВО інформації містяться дані про участь в опитуванні загалом здобувачів кафедри історії. Зважаючи на це,

ГЕР рекомендує у 2025 – 2026 навчальному році запровадити таку практику опитувань, яка могла чітко ідентифікувати участь в опитуванні здобувачів ОНП «Юдаїка».

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

На підставі об'єктивних даних, почерпнутих шляхом аналізу змісту звіту ЕГ, ВСО, ОНП, ГЕР констатує, що мета ОНП відповідає новітнім тенденціям розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Аналіз звіту ЕГ, ВСО, змісту ОНП є достатньою підставою для висновку про те, що обсяг програми відповідає чинним вимогам.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Аналіз звіту ЕГ, відомостей СО, змісту ОНП, відповідей ЗВО на зауваження ЕГ є достатньою підставою для висновку про те, що зміст і структура ОНП загалом відповідають Стандарту. Водночас ГЕР звертає увагу ЗВО на те, що у змісті ОНП відсутні ОК, окрім згаданих у звіті ЕГ, що дозволили б здобувачам ОНП по її завершенню обіймати посади, зазначені у п. 4 «Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання» Профілю ОНП «Юдаїка». Зокрема, «2320 – вчитель загальноосвітнього навчального закладу; 2444.2 – редактор-перекладач». Також відсутні ОК, які б забезпечили набуття СК 06 «Здійснювати експертний аналіз в предметній області» у частині, що стосується пам'яток археології, СК 09 «Здатність використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для проведення досліджень та професійної діяльності у сфері історії та археології», досягнення ПР 04 «Застосовувати у професійній діяльності у сфері історії та археології сучасні цифрові інструменти і технології пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проєктів». ГЕР, не зазіхаючи на академічну автономію ЗВО, рекомендує під час оновлення ОНП у 2025 – 2026 навчальному році розглянути можливість запровадження відповідних ОК чи модулів в ОК.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Аналіз звіту ЕГ, відомостей СО, змісту ОНП є підставою для обґрунтованого висновку ГЕР про відповідність ОНП предметній області 032 Історія та археологія. Водночас ГЕР погоджується з рекомендаціями ЕГ і пропонує ЗВО, не зазіхаючи на академічну автономію закладу, під час оновлення ОНП у 2025 – 2026 навчальному році розглянути можливість перенесення ВК 3, ВК5, ВК 7 до обов'язкових ОК, а також передбачити обов'язковий ОК з археології.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Зважаючи на результати аналізу змісту звіту ЕГ, ВСО, ОНП, у ГЕР є достатньо підстав констатувати відповідність цього підкритерію чинним вимогам.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

На підставі об'єктивних даних, почерпнутих шляхом аналізу змісту звіту ЕГ, ВСО, ОНП, ГЕР констатує, що підкритерій 2.5 містить такі суттєві недоліки, окрім тих, що зазначені у звіті ЕГ,: 1) відсутній ОК чи модуль з набуття теоретичних і практичних знань з археології; 2) відсутній ОК чи модуль, опанування якого дозволило б випускникам ОНП, як заявлено, працювати редактором-перекладачем.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

7 ГЕР, проаналізувавши ВСО, зміст ОНП, зміст звіту ЕГ, прийшла до обґрунтованої думки стосовно того, що обсяг окремих освітніх компонентів відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів та загалом програмним результатам навчання.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Результати аналізу ВСО, ОНП, звіту ЕГ є достатньою підставою для констатації ГЕР, що ОНП має практикоорієнтованість. Це підтверджено наявністю, наприклад, таких ОК: 11; 12; 13.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

На підставі аналізу змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП ГЕР дійшла обґрунтованого висновку, що ОНП розроблена з урахуванням глобальних цілей стратегічного розвитку

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

На підставі аналізу змісту звіту ЕГ, відомостей СО, Правил прийому на навчання до ЦНТУ ГЕР дійшла обґрунтованого висновку про те, що правила прийому на навчання є доступними для вступників, чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та відповідають законодавству України.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

На підставі аналізу змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП ГЕР констатує, що здобувачам освітнього ступеня створено належні умови для визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих ними на інших освітніх програмах. Водночас такі практики на ОНП відсутні.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

На підставі аналізу змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП ГЕР дійшла обґрунтованого висновку, що заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Водночас такі практики на ОНП відсутні.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Аналіз змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП є достатньою підставою для аргументованого судження ГЕР про те, що освітній процес на ОНП відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання дозволяють досягти цілей та ПРН, передбачених в ОНП.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Аналіз змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП дозволяє ГЕР обґрунтовано стверджувати, що учасники освітнього процесу за освітньою програмою вчасно отримують повну та зрозумілу інформацію про цілі, зміст і програмні результати навчання, а також про порядок та критерії оцінювання для кожного освітнього компонента.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

ГЕР погоджується з висновком ЕГ. Водночас ГЕР констатує відсутність практики участі здобувачів ОНП у наукових проєктах, грантах, держбюджетних темах тощо.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Аналіз змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП є достатньою підставою для висновку ГЕР про те, що НПП оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі. Водночас ГЕР просить пояснити ЗВО доцільність рекомендації у списку основної літератури ОК «Проблеми соціорелігійної історії України XVI – XX ст.» публікації Шлихта Н. Как учредить «антисовестскую» организацию: К истории Кестонского института и письма верующих из Почаева // Государство, религия, церковь в России и за рубежом. – 2017. – № 1. – С. 244-268; списку додаткової літератури з ОК «Науково-дослідний семінар з юдаїки»; списку літератури з ОК «Актуальні проблеми історії єврейського народу», в якому фігурують книги, видані у Москві, зважаючи на російсько-українську війну, що триває з 2014 р. та відповідну чинну нормативно-правову базу стосовно розриву наукових контактів із країною-агресором та рекомендацій НАЗЯВО стосовно невикористання літератури, виданої на території країни-агресора. ГЕР рекомендує списки рекомендованої літератури за ОК скорелювати з Указом Президента України від 25.02.2017 р. № 47/2017, яким була затверджена Доктрина інформаційної безпеки України, Указом Президента України від 28.12.2021 р. № 685/2021, яким була затверджена Стратегія інформаційної безпеки України, листом МОН № 1/19894-24 від 25.10.2024.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Аналіз змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП є достатньою підставою для висновку ГЕР про відповідність зазначеного критерію чинним вимогам.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Як засвідчує аналіз змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП, форми атестації здобувачів відповідають чинним вимогам.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На думку ГЕР, що ґрунтується на аналізі змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП, правила проведення контрольних заходів є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Випадків оскарження результатів контролю здобувачами за часи реалізації ОНП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Сукупність об'єктивних даних, отриманих ГЕР шляхом аналізу змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОП, є достатньою підставою для констатації відповідності цього підкритерію чинним вимогам.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Як засвідчує аналіз змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП, кадровий склад ОНП відповідає Ліцензійним умовам (пп. 37, 38).

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Сукупність об'єктивних даних, отриманих ГЕР шляхом аналізу змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП, є достатньою підставою для констатації того, що система конкурсного добору працівників є прозорою, не містить дискримінаційних норм і спрямована на залучення кваліфікованих кадрів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

На підставі аналізу змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП, ГЕР дійшла обґрунтованого висновку, що вітчизняні та закордонні професіонали залучені до освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

ГЕР, проаналізувавши зміст ВСО, ОНП, відповідей ЗВО на зауваження ЕГ, погоджується з висновком ЕГ. ГЕР дійшла обґрунтованого висновку, що у НАУКМА відсутня практика рейтингування НПП. Наявні у закладі «інші регулярні (щорічні) оцінювання викладачів програми на рівні кафедри та університету - щорічне звітування НПП» не завершуються ранжируванням за визначеною шкалою. Як відомо, термін «рейтинг» походить від англійського rating - оцінка, порядок, класифікація й означає ранжирування певного явища за визначеною шкалою. Надані ЗВО у відповідях на зауваження ЕГ документи підтверджують обґрунтованість висновку ЕГ, оскільки у них зазначено, що

опитування стосується якості викладання навчальних дисциплін, а не рейтингування викладачів, їх показників науково-педагогічної діяльності: «опитування студентів(ок) НаУКМА щодо якості викладання навчальних дисциплін відбулася в осінньому семестрі 2016-2017 н.р. До сьогодні було проведено 23 хвили анкетування студентів. Зараз опитування без сумнівів можна вважати системною внутрішньоуніверситетською практикою або навіть традицією, завдяки якій зацікавлені сторони в університеті отримують дані, які стосуються різних аспектів викладання в академії». На підставі опитування було сформульовано «ряд рекомендацій щодо забезпечення якості освіти в академії» (blob:<https://office.naq.gov.ua/94ced336-318b-4ca9-9cb9-68afb822cd57> с.3.; с. 9 – 10). Підтвердженням обґрунтованості висновку ЕГ є і перелік питань опитування, представлений у додатку А таблицях 1 – 3 (blob:<https://office.naq.gov.ua/94ced336-318b-4ca9-9cb9-68afb822cd57> с. 11 – 13) Цей недолік є суттєвим.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Аналіз змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП дозволяє ГЕР обґрунтовано стверджувати, що наявні матеріально-технічні ресурси дозволяють забезпечити навчальний процес згідно з чинними вимогами та досягнути визначених цілей та ПРН. Водночас ГЕР звертає увагу ЗВО на необхідність оновлення списку рекомендованої літератури, розглянути доцільність рекомендувати навчальну, наукову літературу, датовану 1965, 1991 та іншими роками, давнішими за останні п'ять років станом на час подання ВСО. Наприклад, розглянути доцільність рекомендувати здобувачам освіти з ОК «Актуальні проблеми єврейського народу» видання «Беляев Е. А. Арабы, ислам и Арабский халифат в раннем средневековье. М. 1965.».

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

На підставі аналізу змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП, ГЕР дійшла аргументованого висновку про те, що цей підкритерій відповідає чинним вимогам.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

На підставі аналізу змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП, ГЕР дійшла аргументованого висновку про те, що цей підкритерій відповідає чинним вимогам.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Сукупність об'єктивних даних, отриманих ГЕР шляхом аналізу змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП, є достатньою підставою для констатації того, що заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ГЕР погоджується з висновком ЕГ. ГЕР просить ЗВО надати додаткові пояснення стосовно ситуації з процедурними моментами приведення ОНП «Юдаїка» до вимог Стандарту. Об'єктивні дані, що є у розпорядженні ГЕР, почерпнуті з офіційних документів ЗВО, звіту ЕГ, ВСО, засвідчують, що «набуття чинності Стандартом вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти вимагало перегляду освітньої програми, що і було зроблено у 2023 р.», «Восени 2023 р. Центр забезпечення якості освіти НаУКМА організував громадське обговорення програми, результати якого обговорено на засіданні кафедри історії (<https://surl.li/qqfobj>).» (ВСО с. 20). Відповідно до звіту ЕГ, обговорення тривало з березня 2023 р.: «на запит ЕГ були надані витяги з протоколів засідань кафедри історії №4 від 30.03.2023 р., №5 від 03.05.2023 р., №9 від 11.10.2024 р., №11 від 10.11.2023 р.; витяги з протоколів засідання ФГН №9 від 13.11.2023 р.; ухвала ВР НаУКМА №22 від 30.11.2023 р.» (звіт ЕГ с. 22). Водночас у Наказі МОН «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти» № 603 від 31.05.2021. визначено, що «стандарт вищої освіти ... вводиться в дію з 2021/2022 навчального року». У такий спосіб, відповідно до зазначеного вище, впродовж 2021/2022 та 2022/2023 навчальних років реалізація ОНП відбувалася без обговорення її оновлення та приведення її у відповідність до вже чинного Стандарту. Водночас, як зазначено у ВСО, «Періодичний перегляд окремих освітніх компонентів здійснюється щороку (див. «Методичні вимоги до структури та змісту навчальних планів...»» (наказ № 299 від 14.06.2021; <https://bit.ly/3FxxXCZ>)). (наказ № 299 від 14.06.2021; <https://bit.ly/3FxxXCZ>))» (ВСО с. 20). Це є суттєвим недоліком.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

На підставі аналізу змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП, ГЕР встановлено, що думка здобувачів вищої освіти бралася до уваги під час перегляду ОНП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Сукупність об'єктивних даних, отриманих ГЕР шляхом аналізу змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП, є достатньою підставою для констатації того, що роботодавці долучені до перегляду ОНП.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

На підставі аналізу змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП, ГЕР дійшов аргументованого висновку про те, що цей підкритерій відповідає чинним вимогам.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

ГЕР погоджується з висновком ЕГ про те, що виявлений недолік є суттєвим.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Сукупність об'єктивних даних, отриманих ГЕР шляхом аналізу змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП, є достатньою підставою для констатації того, що зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій, беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На підставі аналізу звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП ГЕР встановлено, що права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є чіткими, зрозумілими та доступними для них, учасники освітнього процесу мають доступ до публічної інформації.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Сукупність об'єктивних даних, отриманих ГЕР шляхом аналізу змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП, є достатньою підставою для констатації того, що цей підкритерій відповідає вимогам.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямку досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувавати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

ГЕР рекомендує у 2025 – 2026 навчальному році запровадити таку практику опитувань, яка могла чітко ідентифікувати участь в опитуванні здобувачів ОНП «Юдаїка»; в описі програми, у п. 3 «Характеристика освітньої програми», підпункті «Освітній фокус освітньої програми», у ключових словах прописати термін «археологія».

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

ГЕР рекомендує: під час оновлення ОНП у 2025 – 2026 навчальному році розглянути можливість запровадження відповідних ОК чи модулів в ОК, що дозволили б здобувачам ОНП по її завершенню обіймати посади, зазначені у п. 4 «Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання» Профілю ОНП «Юдаїка». Зокрема, «2320 – вчитель загальноосвітнього навчального закладу; 2444.2 – редактор-перекладач»; не зазіхаючи на академічну автономію закладу, під час оновлення ОНП у 2025 – 2026 навчальному році розглянути можливість перенесення ВК 3, ВК5, ВК 7 до обов'язкових ОК, а також передбачити обов'язковий ОК з археології.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

ГЕР рекомендує впродовж 2025 – 2026 навчального року запровадити практику перезарахування/визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

ГЕР рекомендує списки рекомендованої літератури за ОК скорелювати з Указом Президента України від 25.02.2017 р. № 47/2017, яким була затверджена Доктрина інформаційної безпеки України, Указом Президента України від 28.12.2021 р. № 685/2021, яким була затверджена Стратегія інформаційної безпеки України, листом МОН № 1/19894-24 від 25.10.2024.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

ГЕР рекомендує залучати до заходів із популяризації академічної доброчесності Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності НАПрН України, УКРНОІВ.

Критерій 6. Людські ресурси

Запровадити практику щорічного оцінювання/рейтингування НПП та ПП ЗВО, оприлюднення її результатів на сайті ЗВО.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

ГЕР рекомендує оновити список рекомендованої літератури; розглянути доцільність рекомендувати навчальну, наукову літературу, датовану 1965, 1991 та іншими роками, давнішими за останні п'ять років станом на час подання ВСО.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

ГЕР рекомендує: дотримуватися чинної нормативно-правової бази, що регламентує систему забезпечення якості вищої освіти»; Центру забезпечення якості освіти вносити пропозиції з оновлення ОНП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

ГЕР рекомендує розробити і запровадити процедуру оприлюднення пропозицій, що були прийняті та відхилені під час удосконалення ОП, відповідної аргументації вибору ЗВО.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ГЕР оз ID18702.pdf</i>	foaKX/wQ2KjXhbLjV7GXWH6fH7LdvqWTDtqBNv/ 6P6U=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

СМИНТИНА ОЛЕНА ВАЛЕНТИНІВНА